Lietas Nr. C31524211
Lietas arhīva Nr. CA-2649-15/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2015.gada 3.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Dz.Zvaigznekalna- Žagare,
tiesneses M.Bebriša, Ž.Žimante,
ar sekretāri I.Pelēkzirni,

piedaloties prasītāja /pers. E/ pārstāvim /pers. F/ un atbildētājas AAS "Seesam Latvia" pārstāvei /pers. G/,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34 izskatīja civillietu /pers. E/ prasībā pret AAS "Seesam Latvia" par apdrošināšanas atlīdzības piedziņu, sakarā ar /pers. E/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 31.marta spriedumu, un

konstatēja:

2011.gada 21.oktobrī /pers. E/, kura vārdā uz pilnvaras pamata rīkojas /pers. H/, Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā cēla prasību pret AAS "Seesam Latvia" par apdrošināšanas atlīdzības piedziņu, kurā, pamatojoties uz likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 1.panta 4.punktu, 46.pantu un Civillikuma 1779.pantu, lūdza piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam zaudējumus Ls 9 109,43 apmērā.

Prasībā norādīts, ka 2010.gada 26.janvārī starp pusēm noslēgts apdrošināšanas līgums (polises Nr.18/004/00180/10) par īpašuma – dzīvokļa /adrese A/ apdrošināšanu pret šādiem riskiem: uguns, zibens, lidaparāti, eksplozija, vētra, krusa, ūdensvadu, apkures vai kanalizācijas sistēmu avārijas, zādzība ar ielaušanos, laupīšana, trešo personu prettiesiska rīcība, par ko samaksāta apdrošināšanas prēmija EUR 46,21.

Prasītājs netika informēts, ka polisei kā pielikums un neatņemama sastāvdaļa pievienots privātpersonas pieteikums, kas viņu nostāda neizdevīgā pozīcijā, objektu apdrošinot pret šādiem riskiem: vētra, krusa un lidaparāti. Prasītāja vārdā to parakstīja AS "Aizkraukles banka" pārstāve, tā kā, pamatojoties uz 2007.gada 21.februāra Hipotekārā kredīta līgumu Nr.07-K-1057 un Hipotēkas līgumu Nr.07-K-1057/01, kas noslēgts starp prasītāja pārstāvi /pers. H/ un AS "Aizkraukles banka", dzīvoklim /adrese/ nostiprināta hipotēka.

2010.gada 22.decembrī īpašumā /adrese/ notika zādzība, nākamajā dienā prasītājs AAS "Seesam Latvia" iesniedza apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, bet 2011.gada 9.februārī atkārtoti vērsās ar šādu pieteikumu. Sākotnēji prasītājs nodarītos zaudējumus novērtēja Ls 5 000 apmērā, bet uz prasības celšanas brīdi to apmērs precizēts Ls 9 109,43.

2011.gada 9.februārī atbildētāja atteica apdrošināšanas atlīdzības izmaksu par zādzības rezultātā nodarīto zaudējumu, pamatojoties uz apdrošināšanas noteikumu PPWL 09/1 3.1., 9.2., 15.4., 15.4.7.punktu. 2011.gada 11.jūlijā prasītājs atbildētājai iesniedza pretenziju, bet 2011.gada 9.septembrī saņēma atbildi, ka atteikums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību netiks mainīts. Atbildētājas lēmums nav pareizs, mājas neapsaimniekošana nav pamats atteikt izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, jo prasītājs pastāvīgi dzīvo dzīvoklī /adrese A/ un atbildētāja apdrošināja īpašumu pret zādzību.

2012.gada 9.janvārī tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi par prasību, kuros tā prasību neatzīst. Pēc prasītāja apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma saņemšanas atbildētājas pārstāvis devās apsekot apdrošināto dzīvokli, ierodoties ēkā, konstatēja, ka kāpnes uz dzīvokli neatbilst drošas ekspluatācijas noteikumiem, tāpēc nevarēja realizēt tiesības apsekot dzīvokli un pārliecināties par zaudējumu apmēru.

No 2011.gada 25.janvāra Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Latgales iecirkņa izziņas Nr.20/10/8-1652 izriet, ka no 2010.gada jūnija dzīvoklis nav apdzīvots. No 2011.gada 14.janvāra Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes vēstules Nr. DMV-11-1236-nd izriet, ka ēka /adrese/ liters 2 atzīta par ekonomiski nelietderīgu; /pers. E/ cita dzīvojamā telpa nav piedāvāta, jo viņa dzīvojamā telpa nav atzīta par dzīvošanai nederīgu. Saskaņā ar AS "Sadales tīkls" vēstuli Nr. S-93S/1812S, elektroenerģijas piegāde ēkā /adrese/ no 2008.gada janvāra tiek atvienota, jo netika lietota, dzīvoklim Nr.60 elektroenerģijas piegāde pārtraukta 2010.gada 11.novembrī.

Ievērojot apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu un policijas informāciju, ka īpašums netika pastāvīgi apdzīvots, 2011.gada 9.februārī atbildētāja atteica izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, pamatojoties uz apdrošināšanas noteikumu PPWL 09/1 3.1.punkta pārkāpumu, jo atbildētāja netika informēta par paaugstināta riska apstākļiem, kas izriet no ēkas stāvokļa. Gadījumos, kad īpašums netiek apdzīvots, risks ciest zaudējumus būtiski palielinās un apdrošinātājs izvirza citus apdrošināšanas nosacījumus. Uzzinot par risku palielinošiem apstākļiem, atbildētāja grozīja īpašuma apdrošināšanas līgumu, kā rezultātā tapa līguma pielikums Nr.1.

Arī prasītāja iesniegtā remontdarbu tāme nav sertificēta speciālista sastādīta un ir nekorekta.

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa ar 2015.gada 31.marta spriedumu prasību noraidīja, spriedums pamatots sekojoši.

2010.gada 26.janvārī starp pusēm noslēgts apdrošināšanas līgums, polises Nr.18/004/01180/10, par dzīvokļa īpašuma /adrese/ apdrošināšanu pret šādiem riskiem: uguns, zibens, lidaparāti, eksplozija, vētra, krusa, ūdensvadu, apkures vai kanalizācijas sistēmu avārijas, zādzība ar ielaušanos, laupīšana, trešo personu prettiesiska rīcība. Polisei kā pielikums pievienots arī privātpersonas pieteikums.

2010.gada 22.decembrī nekustamajā īpašumā /adrese A/ notika zādzība, prasītāja pārstāve /pers. H/ vērsās pie atbildētājas ar lūgumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību Ls 9 000 apmērā. 2011.gada 9.februārī atbildētāja atteica izmaksāt apdrošināšanas atlīdzības par zādzības rezultātā nodarīto zaudējumu, lēmumu pamatojot ar PPWL 09/1 apdrošināšanas noteikumu 3.1., 9.2., 15.4., 15.4.7.punktu.

Vērtējot, vai atteikums bija pamatots un vai prasītājam apdrošināšanas atlīdzība pienākas, tiesa atsaukusies uz likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 24.pantu, ka *apdrošinātājam ir pienākums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja tiešām ir noticis apdrošināšanas gadījums un, ja*

apdrošinājuma ņēmējs ir pildījis savus likumā, līgumā un apdrošināšanas noteikumos paredzētos pienākumus; 14.panta pirmo daļu, ka *apdrošinātajam vai apdrošinājuma ņēmējam apdrošināšanas līguma darbības laikā, izņemot personas dzīvības un veselības apdrošināšanas gadījumu, atbilstoši šā likuma 5.pantā noteiktajam ir pienākums rakstveidā tiklīdz tas ir iespējams paziņot apdrošinātājam par visiem tam zināmajiem apstākļiem, kuri var ievērojami palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu.*

Spriedumā citēts īpašuma apdrošināšanas noteikumu PPWL 09/1 3.1., 15.4., 15.4.7.punktu saturs, kas apdrošinājuma ņēmējam noteic pienākumu paziņot par apstākļiem, kuri var palielināt apdrošinātā riska iestāšanos un paziņot par izmaiņām; ka apdrošinātajā īpašumā neietilpst nekustamais īpašums, kas netiek pastāvīgi apdzīvots; par pastāvīgi neapdzīvotu šo noteikumu izpratnē tiek uzskatīts dzīvoklis, kas nav apdzīvots 90 dienas pēc kārtas vai 185 dienas kopā pēdējā gada laikā.

Vērtējot, vai apdrošinātais īpašums tika pastāvīgi apdzīvots, tiesa vadījās no apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma, ko 2010.gada 23.decembrī iesniedza prasītāja pilnvarotā persona /pers. H/, kurā norādīts, ka īpašums /adrese/ tika apdzīvots līdz 2010.gada jūnijam, kad veikta pirmā zādzība; pēc tam dzīvokļa stāvoklis pārbaudīts ik nedēļu; uzturēties minētajā īpašumā kļuvis bīstami.

No Valsts policijas Rīgas Latgales iecirkņa 2011.gada 25.janvārī sniegtās informācijas atbildētājai secināms, ka zādzības /adrese/ izmeklēšanas laikā noskaidrots, ka 2010.gada novembra beigās minētajā īpašumā visas mantas atradās savās vietās. Dzīvoklis nav apdzīvots no 2010.gada jūnija mēneša.

Tiesa kritiski vērtēja prasības argumentu, ka pieteikumā par apdrošināšanas atlīdzību prasītāja pārstāve kļūdaini norādīja, ka dzīvoklī ierodas "ik nedēļu", tā vietā domājot – "ik dienu", jo tas ir pretrunā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem. Apdrošināšanas atlīdzības pieteikumā, ko aizpildīja pārstāve, un Valsts policijas Rīgas Latgales iecirkņa 2011.gada 25.janvāra izziņā, informāciju iegūstot no prasītāja pārstāves, norādīts, ka dzīvoklis nav apdzīvots no 2010.gada jūnija. Tiesa atzinusi, ka pārstāve mainīja liecību ar mērķi, lai informācija nebūtu pretrunā ar apdrošināšanas noteikumiem.

Tiesa kritiski vērtēja liecinieces /pers. J/ liecību, ka viņa 2010.gadā divas reizes apmeklēja dzīvokli /adrese A/ un tas bijis pastāvīgi apdzīvots.

Par to, ka īpašums kļuva neapdzīvojams, liecina sekojoši pierādījumi: 2011.gada 14.janvāra Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes vēstule Nr. DMV-11-1236-nd, ka 2007.gada 19.martā un 13.augustā departamenta Dzīvojamā fonda stāvokļa vērtēšanas komisija apsekoja māju /adrese/ un konstatēja, ka ēkā praktiski visi konstruktīvie elementi ievērojami nolietojušies un nopietni bojāti, bet ēkas renovācija nav ekonomiski lietderīga. Saskaņā ar AS "Sadales tīkli" 2011.gada 12.augusta vēstuli Nr. S-93S/1812S, elektroenerģijas piegāde ēkā /adrese/ dzīvokļos pakāpeniski atvienota no 2008.gada janvāra, jo tā netika lietota. Tā kā iestādei bija informācija, ka ēkas tukšajos dzīvokļos iemitinās bezpajumtnieki, kuri patvaļīgi atjaunoja elektroenerģijas piegādi, lai izslēgtu nesankcionētu pieslēgšanos, 2010.gada 11.novembrī elektroenerģijas piegāde tika pārtraukta arī prasītājam piederošajam dzīvoklim Nr.60. Prasītājs nav pierādījis, ka pēc 2010.gada 11.novembra elektropiegāde dzīvoklim būtu atjaunota.

No atbildētājas 2010.gada 27.decembra akta Nr.18-10-0399, ko sastādīja pārstāvis, kad devās apsekot apdrošināto īpašumu, un tam pievienotajām fotogrāfijām redzams, ka dzīvoklī Nr.60 nevar iekļūt, jo kāpnes neatbilst drošas ekspluatācijas nosacījumiem, proti, kāpnēm iztrūkst pakāpiens un nesošās konstrukcijas (balsti), kas atbild par kāpņu stiprību un drošumu.

Izvērtējot rakstveida pierādījumus pēc dzīvē gūtajām atziņām, tiesa atzina, ka prasītājs nav pierādījis faktu, ka dzīvokļa īpašums Nr./adrese/ līdz zādzības izdarīšanai 2010.gada 22.decembrī tika pastāvīgi apdzīvots, tāpēc atbildētāja pamatoti secināja, ka apdrošinātais īpašums pastāvīgi netiek apdzīvots un iestājušās apdrošināšanas noteikumu 9.2.punktā paredzētās sekas, ka apdrošinātājam ir tiesības atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību.

Prasības argumentu par polisei pievienoto pielikumu Nr.1, ko prasītāja vietā parakstīja AS "Aizkraukles banka" pārstāve, tiesa nav vērtējusi, jo pielikums noslēgts pēc 2010.gada 22.decembra zādzības un atteikums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību ar tā noteikumiem nav pamatots.

Par spriedumu /pers. E/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā to pārsūdz pilnā apmērā un lūdz spriedumu atcelt.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa nav pareizi iztulkojusi materiālās tiesību normas, uzskatot, ka lietā pastāv strīds par atbildētājas vainu, kamēr strīds ir par to, kāpēc atbildētāja atsakās izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, kaut šādu risku ir uzņēmusies. Spriedumā nepareizi norādīta zaudējumu summa Ls 5 000, jo sākotnējā pieteikumā tā tika norādīta apmēram Ls 5 000, bet vēlāk precizēta Ls 9 109,43.

Tiesa nepamatoti piekrita atbildētājas pārstāvja aktā fiksētajam, ka kāpnes, kas ved uz apdrošināto dzīvokli, neatbilda drošas ekspluatācijas noteikumiem, tāpēc pārstāvis dzīvokli neapsekoja, ko prasītājs uzskata par muļķībām, kas izdomātas, lai aizbildinātu atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību. Lieciniece/pers. K/ liecināja par pretējo, precīzi norādīja mēnesi, kad ieradās dzīvoklī un varēja tajā iekļūt. Uzskata, ka atbildētāja atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas noteiktajam iebildumus pret prasību nav pierādījusi.

Tiesa atsaucās uz Valsts policijas Rīgas Latgales iecirkņa 2011.gada 25.janvāra izziņu, kurā kļūdaini norādīts, ka no 2010.gada jūnija dzīvoklis nav apdzīvots, bet nevērtēja pēc tam izdotu šīs izziņas labojumu, kurā norādīts, ka dzīvoklis tiek apdzīvots, par ko liecina virkne pierādījumu. To, ka prasītājs dzīvoklī regulāri dzīvo, liecina biļetes, ka no 2010.gada 25.septembra līdz 14.oktobrim viņš bija izbraucis no ārvalstīm, lai dzīvotu savā dzīvoklī; viņš regulāri veic komunālos un apsaimniekošanas maksājumus; dzīvojamā telpā ir iespējams iekļūt. Ir liecinieks, kurš no 2010.gada 26.septembra līdz 13.oktobrim palīdzēja taisīt dzīvoklī remontu. 2010.gada 28.septembrī prasītājs Rīgā apmeklēja zobārstu, kas arī liecina par dzīvošanu savā īpašumā. Tāpēc nepamatots ir tiesas viedoklis, ka dzīvoklis 90 dienas nebija apdzīvots, un apdrošināšanas noteikumu 15.4., 15.4.7.punkts nav pārkāpts.

Apelācijas sūdzībā ietverts prasītāja lūgums atbrīvot viņu no valsts nodevas samaksas par apelācijas sūdzības iesniegšanu, kas ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2015.gada 13.maija lēmumu daļēji apmierināts, nosakot maksājamās valsts nodevas apmēru 60 *euro*, ko /pers. E/ pārstāve samaksāja.

AAS "Seesam Latvia" rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzību to neatzīst, norādot, ka spriedums ir pareizs un tā pamatojums pietiekams. Lietā pastāv strīds, vai atbildētājas atteikums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību ir pamatots, jo apdrošināšanas līgums neuzliek pienākumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja īpašums netiek pastāvīgi apdzīvots; prasītājs neizpildīja pienākumu informēt atbildētāju par risku palielinošiem apstākļiem. Līdz ar to lietā ir konstatējami apdrošināšanas noteikumu PPWL 09/1 15.4., 15.4.7.punkta nosacījumi.

Tiesa pamatoti atzina, ka lietā iesniegtie pierādījumi apstiprina faktu, ka kopš 2010.gada jūnija īpašums netiek apdzīvots, jo prasītājs strādā ārpus Latvijas, bet viņa pārstāve nedzīvo Rīgā. Prasītāja ierašanās Latvijā no 2010.gada 25.septembra līdz 14.oktobrim nav vērtējama kā pastāvīga dzīvošana apdrošinātajā īpašumā. Lietā nav iesniegti arī attiecināmi pierādījumi par zaudējumu apmēru.

Tiesas sēdē /pers. E/ pārstāvis /pers. F/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja uz tajās norādītā pamata.

Tiesas sēdē AAS "Seesam Latvia" pārstāve /pers. G/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina saskaņā ar rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa.

Pārbaudot lietas materiālus, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus un viedokli, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasība un apelācijas sūdzība nav pamatota, sekojošu apsvērumu dēļ.

Civillietu tiesu kolēģija vadās no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas, saskaņā ar kuru, *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.*

Apelācijas sūdzībā /pers. E/ lūdz spriedumu atcelt, kas ir pretrunā ar Civilprocesa likuma 426.panta trešās daļas noteikto, ka *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības, nenosūtot to jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai, izņemot šā likuma 427.pantā norādītos gadījumus.*

Civilprocesa likuma 427.pantā izsmeļoši uzskaitīti gadījumi, kad pirmās instances tiesas spriedums atceļams un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā, tā pirmajā daļā tie norādīti sekojoši: *tiesa lietu izskatījusi nelikumīgā sastāvā; tiesa lietu izskatījusi, pārkāpjot procesuālo tiesību normas, kas nosaka pienākumu paziņot lietas dalībniekiem par tiesas sēdes laiku un vietu; pārkāptas procesuālo tiesību normas par tiesvedības valodu; tiesas spriedums piešķir tiesības vai uzliek pienākumus personai, kura nav pieaicināta lietā kā lietas dalībnieks; lietā nav tiesas sēdes protokola vai pilna tiesas sprieduma.*

Civilprocesa likuma 427.panta otrajā daļā noteikts, ka *apelācijas instances tiesa, atzīstot par pamatotu apelācijas sūdzību par tiesas spriedumu daļā, ar kuru tiesvedība lietā izbeigta vai prasība atstāta bez izskatīšanas, atceļ pirmās instances spriedumu šajā daļā un lietu nosūta izskatīšanai pirmās instances tiesā.*

Apelācijas sūdzībā nav norādīts neviens no Civilprocesa likuma 427.pantā noteiktajiem pamatiem tiesas sprieduma atcelšanai un arī tiesa tādu nevar konstatēt, līdz ar to prasītāja lūgums spriedumu atcelt nav juridiski pamatots un lieta izskatāma pēc būtības.

Apelācijas sūdzībā netiek apstrīdēts pirmās instances tiesas nodibinātais, ka pušu tiesiskās attiecības izriet no 2010.gada 26.janvārī noslēgtā apdrošināšanas līguma, polises Nr.18/004/01180/10, par dzīvokļa īpašuma /adrese/ apdrošināšanu pret šādiem riskiem: uguns, zibens, lidaparāti, eksplozija, vētra, krusa, ūdensvadu, apkures vai kanalizācijas sistēmu avārijas, zādzība ar ielaušanos, laupīšana, trešo personu prettiesiska rīcība. Polisei pievienotais pielikums Nr.1, ko prasītāja vietā parakstīja AS "Aizkraukles banka" pārstāve, uz strīdu neattiecas, jo tas noslēgts pēc 2010.gada 22.decembra zādzības un atteikums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību ar tā noteikumiem nav pamatots.

2010.gada 22.decembrī nekustamajā īpašumā /adrese A/ notika zādzība, prasītāja pārstāve /pers. H/ vērsās pie atbildētājas ar lūgumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, bet 2011.gada 9.februārī atbildētāja atteica lūgumu, lēmumu pamatojot ar PPWL 09/1 apdrošināšanas noteikumu 3.1., 9.2., 15.4., 15.4.7.punktu.

Minētie fakti atbilst lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem, apelācijas sūdzībā tie netiek apstrīdēti, tāpēc saskaņā ar Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa tos nepārbauda.

Saskaņā ar Privātpersonu īpašuma apdrošināšanas noteikumu Nr. PPWL 09/1 9.2.punktu, apdrošinātājs pēc saviem ieskatiem var atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību vai samazināt tās izmaksu par 50 %, ja apdrošinājuma ņēmējs un /vai apdrošinātais nav izpildījis vai ir izpildījis daļēji kādu no apdrošināšanas līgumā noteiktajām prasībām, kā arī, ja apdrošinājuma ņēmējs un /vai apdrošinātais ir pārkāpis jebkāda Latvijas Republikā spēkā esoša normatīva akta prasības, kuras ir attiecināmas uz konkrēto apdrošināšanas gadījumu. Izņēmums ir, ja šāda apdrošināšanas līguma noteikumu prasību neizpilde notikusi vieglas neuzmanības rezultātā - šādā gadījumā apdrošinātājs rīkojas saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" normu noteikumiem /l.l.71-75/.

Privātpersonu īpašuma apdrošināšanas noteikumu Nr. PPWL 09/1 3.1.punkts noteic, ka apdrošinājuma ņēmējam un /vai apdrošinātajam ir pienākums nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, rakstiski paziņot apdrošinātājam par visiem apstākļiem, kuri var palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu, kā arī paziņot par jebkādām izmaiņām pieteikumā apdrošināšanai sniegtajā informācijā.

Atbilstoši minēto noteikumu 15.4. un 15.4.7.punktam, ja nav saskaņots atsevišķi un norādīts polisē, apdrošinātajā nekustamajā īpašumā neietilpst nekustamais īpašums, kas netiek pastāvīgi apdzīvots. Par pastāvīgi neapdzīvotu apdrošināšanas noteikumu izpratnē tiek uzskatīts dzīvoklis, ēka vai būve, ko apdrošinājuma ņēmējs un /vai apdrošinātais neizmanto pastāvīgai dzīvošanai un /vai kuri nav bijuši apdzīvoti 90 dienas pēc kārtas vai 185 dienas kopā pēdējā gada laikā (no apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas).

Pirmās instances tiesa prasību noraidīja, vadoties no Privātpersonu īpašuma apdrošināšanas noteikumu Nr. PPWL 09/1 3.1., 9.2., 15.4., 15.4.7.punktiem, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 14.panta pirmās daļas, 24.panta, atzīstot, ka AAS "Seesam Latvia" pamatoti secināja, ka apdrošinātais nekustamais īpašums pastāvīgi netiek apdzīvots un līdz ar to iestājās apdrošināšanas noteikumu 9.2.punktā paredzētās sekas, ka apdrošinātājam ir tiesības atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību.

Apelācijas instances tiesa pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai un vadās no Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas, saskaņā ar kuru, *ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.*

Apelācijas sūdzībā apgalvots, ka tiesa maldīgi iztulkoja izskatāmās lietas būtību. /pers. E/ norāda, ka lietā pastāv strīds par to, kāpēc atbildētāja atsakās izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, kaut uzņēmās risku pret zādzību ar ielaušanos. Šāds prasītāja viedoklis nav pretrunā ar pirmās instances tiesas atzīto, ka pastāv strīds par to, vai atbildētājas atteikums izmaksāt prasītājam apdrošināšanas atlīdzību ir pamatots, kas, savukārt, ir atkarīgs no tā, vai apdrošinātājam bija pamats atzīt, ka apdrošinātais nekustamais īpašums pastāvīgi netika apdzīvots.

Apgalvojot, ka tiesa nav pareizi iztulkojusi virkni materiālo tiesību normu, apelācijas sūdzībā nav konkrēti norādīts, kādas tieši tiesību normas, prasītāja ieskatā, piemērotas vai iztulkotas nepareizi, un kā tas ietekmēja spriedumu.

Arī apelācijas sūdzībā izteiktās iebildes par apdrošināšanas atlīdzības pieteikumā precizēto zaudējumu apmēru strīda būtību neietekmē, jo prasības summa ir 12 961,55 *euro* (Ls 9 109,43), par ko lietā strīda nav.

/pers. E/ apelācijas sūdzībā pamatoti atsaucas uz Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, saskaņā ar kuru, *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.* Vienlaikus tiesa nevar piekrist prasītāja viedoklim, ka viņš prasību esot pierādījis, kamēr atbildētāja iebildumus pret prasību pierādījusi neesot.

Pirmās instances tiesa vispusīgi un objektīvi novērtēja lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, t.sk., prasītāja pilnvarotās personas /pers. H/ 2010.gada 23.decembrī atbildētājai iesniegto apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, kurā pārstāve pašrocīgi uzrakstījusi, ka īpašums /adrese/ tika apdzīvots līdz 2010.gada jūnijam, kad notika pirmā zādzība, pēc tam dzīvokļa stāvoklis pārbaudīts ik nedēļu, bet dzīvot tur kļuva bīstami /l.l.56-58/; Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Latgales iecirkņa 2011.gada 25.janvārī atbildētājai sniegto informāciju, ka no /pers. H/ 2010.gada 22.decembra iesnieguma zādzības /adrese/ izmeklēšanas laikā noskaidrots, ka 2010.gada novembra beigās minētajā īpašumā visas mantas atradās savās vietās, dzīvoklis nav apdzīvots no 2010.gada jūnija mēneša /l.l.36/; 2011.gada 14.janvāra Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes vēstuli Nr. DMV-11-1236-nd, ka 2007.gada 19.martā un 13.augustā departamenta Dzīvojamā fonda stāvokļa vērtēšanas komisija apsekoja māju /adrese/ un konstatēja, ka ēkā konstruktīvie elementi ir nolietojušies un bojāti, bet ēkas renovācija nav ekonomiski lietderīga /l.l.34-35/; AS

"Sadales tīkli" 2011.gada 12.augusta vēstuli Nr. S-93S/1812S, ka elektroenerģijas piegāde ēkā /adrese/ dzīvokļos pakāpeniski atvienota no 2008.gada janvāra, jo netika lietota, 2010.gada 11.novembrī elektroenerģijas piegāde pārtraukta arī prasītājam piederošajam dzīvoklim Nr.60 /l.l.80/.

Apelācijas sūdzībā pareizi norādīts, ka spriedumā nav vērtēta Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Latgales iecirkņa 2011.gada 21.jūnija paziņojums, kurā norādīts, ka dzīvoklis bija apdzīvots, kur pastāvīgi, izņemot sestdienu un svētdienu, dzīvoja dzīvokļa īpašnieka māte, pēdējo reizi dzīvoklī īpašnieks ir bijis apmēram 2010.gada 17. vai 18.decembrī /l.l.40/.

Novērtējot šo pierādījumu kopsakarā ar citiem lietas materiāliem, apelācijas instances tiesa atzīst, ka paziņojumā norādītais nepierāda faktu, ka apdrošinātais nekustamais īpašums bija pastāvīgi apdzīvots. Paziņojumā sniegtās informācijas avots ir prasītāja pārstāve /pers. H/, kura, būdama viņa māte, ir ieinteresēta saņemt apdrošināšanas atlīdzību.

Tiesa pievienojas pirmās instances tiesas viedoklim, ka pārstāves sākotnējo paskaidrojumu maiņa par dzīvokļa apdzīvošanu un ierašanās regularitāti tajā ir saistīta ar vēlmi panākt, lai informācija nebūtu pretrunā ar apdrošināšanas noteikumiem. Līdz ar to spriedumā pamatoti kritiski novērtēts prasības arguments par apdrošināšanas atlīdzības pieteikumā it kā pieļauto kļūdu, "ik nedēļu" vietā domājot – "ik dienu".

Uzskatāmi un pārliecinoši ēkas stāvokli raksturo atbildētājas pārstāvja 2010.gada 27.decembrī sastādītais akts Nr.18-10-0399 un tam pievienotās fotogrāfijas, no kurām redzams, ka dzīvoklī Nr.60 nevar iekļūt, jo pa kāpnēm pārvietoties ir bīstami /l.l.76-77/. Prasītāja iebildumi pret aktu, ka tajā fiksētais neatbilst patiesībai, nav ne ar ko pierādīti, proti, lietā nav iesniegti tādi pierādījumi, ka ēkas, t.sk., kāpņu stāvoklis, būtu savādāks, nekā tas atspoguļots lietā iesniegtajos pierādījumos.

Pie šādiem apstākļiem tiesai nav pamata pārvērtēt liecinieces /pers. J/ liecības, ka 2010.gadā dzīvoklis /adrese/ bijis pastāvīgi apdzīvots, jo šīs liecības ir acīmredzamā pretrunā ar pārējiem lietas materiāliem.

Prasītāja apelācijas instancē iesniegtie pierādījumi par komunālo maksājumu veikšanu par dzīvokli Ls 20 apmērā mēnesī par 2010.gada martu, aprīli, maiju, jūniju, jūliju un augustu /l.l.131-133/ nepierāda faktu, ka /pers. E/ pastāvīgi dzīvotu apdrošinātajā īpašumā, kā tas tiek apgalvots apelācijas sūdzībā. Šo faktu nepierāda arī izdruka par lidojumiem, no kuras redzams, ka 2010.gada 25.septembrī prasītājs ielidoja Rīgā, bet 2010.gada 14.oktobrī izlidoja no Rīgas /l.l.134/, ne arī kvīts par zobārsta apmaksu 2010.gada 28.septembrī un 2010.gada 1.oktobrī /l.l.135/.

Pamatots ir arī atbildētājas iebildums, ka lietā vispār nav iesniegti pierādījumi par zādzības rezultātā prasītājam nodarītajiem zaudējumiem.

Tiesību doktrīnā pausts viedoklis, ka lietā nozīmīgus faktus un apstākļus, pamatojoties uz iesniegtajiem pierādījumiem, konstatē tiesa. Turklāt tiesai jāizvērtē pierādījumu izcelšanās veids, noformulēšanas kārtība, pierādījumu attiecināmība, pieļaujamība u.c. likuma prasības *(A. Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2003, 64.-65.lpp.).*

Civilprocesa likuma 95.panta pirmā daļa nosaka, ka *tiesa pieļauj tikai likumā noteiktos pierādīšanas līdzekļus.*

Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka prasītāja iesniegtā materiālu un remontdarbu tāme dzīvoklim /adrese/ /l.l.43-47/ nevar tikt vērtēta kā rakstveida pierādījums Civilprocesa likuma 110.-111.panta izpratnē, jo to sastādījusi nenosakāma persona, tā nav pārbaudīta, parakstīta un saskaņota ar apdrošinātāju. Tāpēc nav pamata vērtēt tāmē iekļautās pozīcijas.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa lietas apstākļus novērtēja vispusīgi un objektīvi un pamatoti atzina, ka prasības apmierināšanai nav pamata. Apelācijas sūdzībā norādītie apstākļi tiesas sēdē neguva apstiprinājumu un nevar būt pamats spriedumu atcelt vai prasību apmierināt.

Noraidot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, no kuru samaksas valsts ienākumos par prasības celšanu un apelācijas sūdzības iesniegšanu prasītājs bija daļēji atbrīvots, viņam nav atlīdzināmi, bet par tiesas izdevumu esamību atbildētājai lietā nav ziņu. Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta ceturto daļu, nesamaksātajā daļā tiesas izdevumus par valsts nodevu uzņemas valsts.

Noraidot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu no prasītāja valsts labā piedzenami nesamaksātie tiesas izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu, kas pirmajā instancē saskaņā ar izziņu veidoja 18,04 *euro* /l.l.2/, bet apelācijas instancē saskaņā ar pavēstu uzziņu ir 4,65 *euro* /l.l.151-154/. Pie prasības celšanas prasītājs šos izdevumus samaksāja 4,70 *euro* apmērā, līdz ar to no viņa papildus piedzenami 17,99 *euro* (18,04 + 4,65 - 4,70).

Saskaņā ar iepriekš minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 430., 432., 433., 434.panta, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

/pers. E/ prasību pret AAS "Seesam Latvia" par apdrošināšanas atlīdzības piedziņu **noraidīt.**

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus EUR 17,99 (septiņpadsmit *euro* 99 centi) apmērā, kas iemaksājami kontā Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un civillietu identificējoša informācija.

Noteikt /pers. E/ termiņu tiesas sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās, iesniedzot Rīgas apgabaltiesā samaksu apliecinošu dokumentu par valsts labā piedzīto tiesas izdevumu samaksu.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 17.novembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja /paraksts/ Dz.Zvaigznekalna-Žagare
Tiesneses /divi paraksti/ M.Bebriša
Ž.Žimante

NORAKSTS PAREIZS
Rīgas apgabaltiesas tiesnese **Dz.Zvaigznekalna-Žagare**
Rīgā, 17.11.2015